

doi: 10.33842/22195203-2026-36-137-215-221

УДК 378.147.091.33:[37.011.3-051:78

КЕЙС-МЕТОД ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ

Тетяна Борисова

<https://orcid.org/0000-0002-5831-4745>*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка*

Стаття присвячена науковому осмисленню і пошуку шляхів практичного вирішення проблеми удосконалення фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів допрофесійної діяльності засобами кейс-методів. Теоретично обґрунтовано значущість кейс-методів для підвищення якості професійної підготовки музичних педагогів. Визначено низку дисциплін виконавського та методичного спрямування, найбільш оптимальних для впровадження методу кейсів. Окреслено проблемні напрямки професійної діяльності музичного педагога, які можуть слугувати основою для розробки кейсів. Конкретизовано принципові вимоги щодо змісту, структури і особливостей педагогічного супроводу навчальних кейсів, наведено орієнтовні зразки їх застосування у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів.

Ключові слова: педагоги-музиканти; фахова підготовка; кейс-метод; принципові вимоги; напрямки застосування; алгоритми розробки; педагогічний супровід; музично-педагогічна діяльність.

Borysova Tetiana. The case method as a tool for improving the professional training of future music teachers.

The article is devoted to the scientific understanding and the search for practical solutions to the problem of improving the professional training of future music educators for their professional activity by means of case methods. Scientific sources concerning the origin and evolution of the case method as a pedagogical technology and the peculiarities of its implementation in the national education system are analysed. The universal characteristics and algorithms for working with educational cases are determined. The significance of case methods for improving the quality of professional training of future music educators is theoretically substantiated. The tasks of the case method in the professional training of future music educators are outlined. Its potential as a unique platform for the integrated application of various educational information, knowledge, and skills acquired through studying different disciplines, as well as for enhancing independent and team-based research and creative work of students, is highlighted. A number of performance- and methodology-oriented disciplines are identified, in which the specific features of the future professional activity of a music educator are most comprehensively reflected and which are the most appropriate for the implementation of the case method. Problematic areas of professional activity of a music educator that can serve as a basis for developing practical cases are outlined. The fundamental requirements for the content, structure, and pedagogical support of educational cases are specified, and approximate examples of their application in the process of professional training of future music educators in higher education institutions are provided. The effectiveness of case methods as pedagogical tools capable of improving the training of future specialists in the field of music education is proven.

Keywords: music educators; professional training; case method; fundamental requirements; areas of application; development algorithms; pedagogical support; music-pedagogical activity.

Постановка проблеми. Сьогодні, у час, коли відбуваються значні трансформаційні процеси у багатьох галузях суспільного, економічного, політичного життя нашої країни, особливо важливо концентрувати увагу на збереженні культурного надбання, багатой мистецької спадщини української нації, на вихованні юного покоління згідно із високими гуманістичними, естетичними цінностями та ідеалами. Особлива місія у вирішенні означених проблем належить музичній освіті. Саме вона покликана активно залучати дітей та молодь до світу прекрасного, формувати музично-естетичні смаки та уподобання, виховувати шанобливе ставлення до музичної культури власного народу та народів інших країн, формувати творчу особистість, здатну реалізовувати власні ідеї та прагнення як у навчальній діяльності, так і в майбутньому, дорослому житті.

Запорукою успішного вирішення окреслених завдань виступає якісна професійна підготовка майбутніх педагогів-музикантів, яка не лише повинна відповідати суспільним запитам і потребам, ґрунтуватись на кращих здобутках вітчизняної і світової музично-педагогічної теорії та практики, але й співвідноситись із реаліями нинішнього часу і, передусім, забезпечувати комплексне формування компетентного, креативного фахівця, особистісні й професійні якості якого дозволятимуть ефективно надавати освітні послуги у царині музичного навчання і виховання, культурного розвитку зростаючого покоління.

На сучасному етапі вітчизняна вища музично-педагогічна освіта широко застосовує різні види традиційних та інноваційних технологій, спрямованих на формування у майбутніх

фахівців необхідного комплексу професійних компетентностей, що уможливує здійснення ними на належному рівні мистецько-педагогічної діяльності в закладах спеціальної або загальної середньої освіти.

Так, сьогодні у процесі підготовки майбутніх педагогів-музикантів активно застосовується досить широкий спектр цифрових технологій та інтерактивних інструментів, зокрема проєктна методика та проблемне навчання. Практикуються також дискусії-обговорення актуальних педагогічних проблем та різного роду ситуацій, ділові ігри тощо.

Однак, на жаль, на практиці досить обмежено застосовується такий популярний у сучасній світовій педагогіці технологічний інструмент, як кейс-метод, який за умов усвідомленого й раціонального впровадження в освітній процес вищої школи цілком здатен виступати ефективним засобом оптимізації професійної підготовки фахівців різних галузей знань, і музичних педагогів зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному світовому й вітчизняному науковому полі існує досить значний сегмент ґрунтовних розвідок прогресивної наукової спільноти, в яких досліджуються окремі аспекти проблеми застосування кейс-методу у професійній підготовці різної спрямованості фахівців.

Так, історичним витокам та особливостям впровадження кейс-методу у систему вищої освіти України присвячено наукові напрацювання Ю. Сурміна (Сурмін, 2015).

Універсальні теоретичні засади застосування кейс-технологій в закладах вищої освіти з метою формування професійних компетентностей майбутніх фахівців окреслюються у дослідженні Б. Пустовойта та І. Федяй (Пустовойт, Федяй, 2018), Л. Козак (Козак, 2015).

Науковці також долучаються до вивчення потенціалу кейс-технологій у процесі професійної підготовки вчителів до роботи в ЗЗСО. Зокрема, у дослідженні М. Швардак науковому осмисленню підлягають передумови застосування кейс-методу у підготовці майбутніх вчителів, висвітлюються його сутнісні характеристики, визначаються ідеї, провідні ознаки, класифікація тощо (Швардак, 2014).

І. Леонтєва також ґрунтовно висвітлює у своїх працях широкі можливості педагогічних кейсів і позиціонує їх як ефективні засоби у контексті модернізації системи вищої освіти (Леонтєва, 2025). Цінними, на наш погляд, є запропоновані нею методологія розробки кейсу і конкретні алгоритми дій, які можуть слугувати орієнтиром у відповідній роботі.

Важливим аспектам теорії та практики використання кейс-методів у системі вищої

педагогічної освіти присвятили свої наукові розвідки С. Ковальова (Ковальова, 2017), З. Скринник (Скринник, 2012), Ю. Бохан, Т. Форостовська, Н. Горбатюк, Н. Недайборщ (Бохан, Форостовська, Горбатюк, Недайборщ, 2024).

Однак, належно оцінюючи повноту та вичерпність наукової розробленості цієї проблеми, на сьогодні досі актуальними залишаються питання теоретичного осмислення значущості кейс-методу саме у контексті фахової підготовки майбутніх музичних педагогів, а також пошуку шляхів його ефективного практичного застосування в освітньому процесі ЗВО.

Формулювання цілей статті. Мета статті – обґрунтування доцільності застосування кейс-методу у фаховій підготовці майбутніх педагогів-музикантів та окреслення шляхів його практичного впровадження у процес викладання музично-виконавських та методичних дисциплін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Впровадження елементів кейс-методу в систему професійної підготовки фахівців розпочинається наприкінці ХІХ століття, коли у професійних школах Сполучених Штатів Америки почали залучати здобувачів юридичної освіти до обговорення деяких конкретних ситуацій, прецедентів, колізій тощо, з якими вони можуть зіштовхнутись у практиці своєї майбутньої правничої діяльності. Однак, не зважаючи на те, що студенти аналізували, обговорювали певні ситуації, дискутували навколо різних варіантів їх вирішення, такий підхід був ще не повністю опрацьований, осмислений й достатньо далекий від повноцінного оформлення в окремий самостійний педагогічний метод.

Остаточний процес його технологічної «викристалізації» відбувається у Гарвардському університеті, в середовищі бізнес-освіти. Так, саме реальні потреби бізнесу зумовили спрямування вектора професійної підготовки фахівців у напрямку практичного вирішення конкретних ситуацій. Відповідно, значні зусилля почали докладатися щодо розробки спеціальних реальних ситуацій, які потім здобувачі піддавали аналізу, віднаходили власні варіанти рішень, колегіально обговорювали, дискутували між собою тощо.

З огляду на значні результати у підготовці фахівців, отримані завдяки впровадженню професійних ситуаційних кейсів, у 20-х роках ХХ століття кейс-метод отримує своє заслужене визнання й стає провідним методом викладання у Гарварді. Згодом світова педагогіка підтримує такий формат підготовки здобувачів і кейс-метод вже активно застосовується у медичній, юридичній, психологічній освіті, у підготовці

державних управлінців, працівників соціальної сфери тощо.

Наприкінці ХХ століття вже починають створюватись спеціальні кейс-центри, які цілеспрямовано розробляють, комплектують кейси, розподіляють їх відповідно до тих або інших галузей знань, спрямовують на забезпечення різноманітних реальних потреб, на вирішення конкретних проблем тієї або іншої професійної царини.

На сучасному етапі активно застосовуються цифрові та інтерактивні кейси, зокрема відео-кейси, так звані кейси онлайн-симуляції, різного типу ситуації, представлені у цифровому форматі тощо.

У вітчизняному освітньому середовищі кейс-методи активно впроваджуються у Новій українській школі, у професійній підготовці фахівців різних галузей знань, у тренінгових програмах, громадянській освіті тощо.

Значний потенціал мають ці методичні інструменти й для удосконалення фахової підготовки майбутніх музичних педагогів, оскільки вони не лише сприяють відпрацюванню різного виду практичних ситуацій, з якими майбутні фахівці зіштовхнуться під час організації й здійснення навчальної, виховної, культурно-просвітницької роботи в закладах загальної середньої або спеціальної мистецької освіти, але й стимулюють до віднайдення оригінальних варіантів творчих ідей та креативних рішень, що стане запорукою ефективності їх майбутньої музично-педагогічної діяльності і конкурентоздатності як фахівців у царині музичної освіти дітей і молоді.

Широкі можливості для органічного застосування кейс-методів притаманні більшості дисциплін фахової підготовки педагога-музиканта, однак, на наш погляд, найбільш доцільними у цьому контексті є освітні компоненти музично-виконавського та методичного спрямування, які передбачають групові форми роботи. До таких освітніх компонентів фахової підготовки музичного педагога належать: «Хоровий клас», «Оркестровий клас», «Практикум роботи з учнівськими музичними колективами», «Методика музичного виховання», «Методика постановки голосу», «Методика навчання гри на музичних інструментах» тощо.

Оскільки вищезазначені навчальні дисципліни носять груповий характер, вони створюють оптимальні передумови для колективного обговорення, активної комунікації й колегіального прийняття рішень, що закладено в основі кейс-методу як педагогічного інструмента.

Крім цього, вказані дисципліни націлені на формування у здобувачів фахових

компетентностей у царині основних видів їх майбутньої музично-педагогічної діяльності (керівництво музичними колективами, розробка і проведення уроків, музичних занять, організація позаурочної, музично-виховної та просвітницької роботи з учнівською молоддю), які передбачають комплексний підхід до вирішення поставлених завдань і потребують креативного синтезу теоретичних відомостей та практичного досвіду з різних наукових галузей.

У свою чергу, практичні кейси у межах вивчення зазначених дисциплін можуть виступати своєрідною платформою для інтеграції й творчого переосмислення різноманітної інформації, оскільки робота над ними передбачає актуалізацію знань, здобутих під час опанування психолого-педагогічного та мистецтвознавчого циклів підготовки матеріалів, що забезпечує багатовимірність і комплексність професійного становлення майбутніх педагогів-музикантів.

Схожих позицій дотримуються й інші науковці, які підкреслюють: «Використання методу можливе при вивченні будь-якого предмету, але переваги мають ті курси або теми, істина яких плюралістична, тобто не передбачає однозначної відповіді, а допускає кілька конкурентних ідей, концепцій тощо. При цьому завдання викладача – активізувати студентів на пошук різних істин і підходів і допомогти їм зорієнтуватися в проблемному полі» (Козак, 2015, с. 154–155).

На нашу думку, значний потенціал для застосування кейс-технологій мають також індивідуальні музично-виконавські дисципліни, зокрема «Хорове диригування», «Вокальний клас», «Основний музичний інструмент» тощо. Однак їх опанування для розв'язання практичних ситуацій, пов'язаних з інтерпретацією музики, подоланням технічних труднощів, добором засобів і нюансів художньої виразності, потребує відходу від усталених форм діяльності та залучення до занять інших здобувачів. Відповідно, така робота здебільшого може носити ситуативний і несистемний характер, хоча є надзвичайно дієвою й ефективною у сенсі оптимізації музично-виконавської підготовки майбутніх музичних педагогів.

Таким чином, можна окреслити провідне завдання кейс-методу у фаховій підготовці майбутніх музичних педагогів – це, передусім, стимулювання здобувачів до самостійного акумулювання й творчого застосування набутих у процесі навчання, або шляхом самостійної пізнавально-пошукової роботи, знань, вмінь і навичок із різних галузей знань (психології, педагогіки, музичного виконавства, мистецтвознавства тощо) в результаті активізації аналітичного, конструктивного, критичного та

креативного мислення для ефективного вирішення конкретних складних професійних ситуацій і проблем, з якими вони зустрічатимуться у майбутній музично-педагогічній діяльності.

Суголосні міркування віднаходимо також у наукових розвідках інших вітчизняних науковців, зокрема Л. Козак з цього приводу зазначає: «Сутність кейс-методу полягає в самостійній пізнавальній діяльності студентів у штучно створеному професійному середовищі, яке дає можливість поєднати теоретичну підготовку і практичні вміння, необхідні для творчої діяльності у професійній сфері. Студентам пропонується осмислити реальну професійну ситуацію, опис якої відображає проблему, що має місце у професійній діяльності й передбачає необхідність її вирішення. У процесі вирішення проблемної ситуації студенти актуалізують необхідний для цього комплекс засвоєних раніше знань» (Козак, 2015, с. 154).

Важливими перевагами кейс-методу, окрім зазначених вище, є набуття лідерських якостей, комунікативних компетентностей, вкрай необхідних майбутньому музиканту-педагогу для ефективного вирішення завдань музичної освіти дітей та молоді, розвитку їх мистецьких нахилів та здібностей, формування музично-естетичних, духовних цінностей та ідеалів.

Доцільність застосування кейс-методу у фаховій підготовці майбутніх музичних педагогів зумовлена також значними можливостями впливу на студентську аудиторію, здатністю забезпечити потребу здобувачів вищої освіти у живому, невимушеному спілкуванні, у колективному досягненні результатів, надаючи їм можливість реалізувати свій творчий потенціал і самоствердитися у професійній сфері, що є особливо важливим для формування неординарної особистості педагога-музиканта.

Чітко усвідомлюючи, що всі педагогічні кейси мають універсальну мету, вони все ж таки дещо вирізняються за своїм характером, який може видозмінюватись відповідно до специфіки професійної діяльності, до якої готуються здобувачі вищої освіти.

Так, зазвичай, викладачі при розробці кейсів орієнтуються здебільшого на аналітичні аспекти кейс-технологій і пропонують здобувачам обирати найкраще рішення для розв'язання тієї чи іншої проблеми шляхом ретельного аналізу і аналітичної оцінки визначеної ситуації.

Однак, на нашу думку, враховуючи творчий характер педагогічної діяльності музиканта-педагога, розробка кейс-методів, окрім усього іншого, повинна передусім підпорядковуватись розвитку креативного мислення майбутнього музичного педагога, набуттю умінь творчо

вирішувати поставлені педагогічні завдання. Відповідно, розв'язання конкретних професійних практичних ситуацій, окрім аналітичної діяльності, потребує творчого підходу та активного впровадження методів креативного пошуку рішень. Це підвищує результативність кейс-методу у контексті особливостей підготовки фахівців музичної галузі.

Опанування різних освітніх компонентів фахової підготовки дозволяє майбутнім музичним педагогам набути досвіду ефективного вирішення типових проблем та розв'язання професійних завдань, з якими вони стикатимуться в реальній музично-педагогічній діяльності. Основою для створення спеціальних ситуацій, що опрацьовуватимуться шляхом застосування кейс-методів, мають виступати виокремлені заздалегідь найбільш проблемні напрямки професійної діяльності музичного педагога.

Такими напрямками можуть виступати:

- організація і педагогічний супровід процесів сприйняття музичних творів;
- розробка драматургії і підбір художнього матеріалу для уроків музичного мистецтва, музичних занять;
- педагогічне керівництво процесом музично-виконавської діяльності (різних її видів) на основі врахування вікових інтересів, мистецьких прагнень і потреб різновікової учнівської аудиторії;
- організаційні та художньо-виконавські проблеми у роботі музичного колективу (ансамблевого, хорового, оркестрового);
- активізація музично-пізнавальної діяльності дітей та юнацтва;
- подолання психологічних затисків у процесі виконання музичних творів в класі, під час концертних виступів;
- удосконалення музичного слуху, інтонаційних умінь учнівської аудиторії у процесі різних видів діяльності тощо.

Кожен із визначених напрямків містить значну кількість проблемних ситуацій, до вирішення яких можна органічно залучати здобувачів у межах вивчення тієї чи іншої дисципліни професійної підготовки майбутніх музичних педагогів.

При розробці кейсів слід дотримуватись певних принципових вимог:

- 1) пропонуваній кейс має бути суголосним цілям того або іншого освітнього компонента;
- 2) обов'язкове врахування специфіки та реалій майбутньої професійної діяльності;
- 3) кейс має містити достатній обсяг міждисциплінарних даних, матеріалів різного типу та чіткі алгоритми їх

- опрацювання, зорієнтовані на комплексне розв'язання ситуаційного завдання;
- 4) передбачення багатоваріантності рішень, творчий підхід до аналізу та вирішення ситуацій;
 - 5) кейс має активізувати самостійну і колективну діяльність здобувачів, носити інтерактивний характер;
 - 6) орієнтація студентів на творче застосування теоретичних знань і здобутої інформації у процесі вирішення практичних завдань;
 - 7) чіткість викладу, посиленість змісту та наявність пізнавального інтересу для аудиторії;
 - 8) колективне підсумкове обговорення результатів роботи над кейсом має сприяти особистісному самоствердженню учасників, зміцнювати віру у власну професійну спроможність та правильність обраного фаху.

Наприклад, орієнтуючись на специфіку професійної діяльності керівника учнівського хорового колективу, у межах вивчення дисципліни «Хорове диригування» доцільно застосовувати кейси, пов'язані з тими чи іншими практичними виконавськими проблемами, з якими здобувачі зустрічатимуться у майбутній музично-педагогічній діяльності.

Однією із таких проблем може бути неможливість утримувати увагу хорового колективу та відсутність впливу на виконавців, що негативно позначається на якості звучання хору.

У межах спеціально розробленого кейсу здобувачам пропонується переглянути та проаналізувати відеозаписи кількох концертних варіантів виконання одного і того ж хорового твору, а також віднайти дієві алгоритми вирішення окреслених проблем.

Відповідного типу робота може проводитись індивідуально, однак, більш оптимальним буде залучення кількох здобувачів, робота у парах, групах, яка дозволить враховувати альтернативні думки, висловлювати власні міркування і способи подолання проблеми, знаходити спільні рішення й підвищувати свою самооцінку у «професійному» середовищі.

Для вирішення пропонованого кейсу викладач має надати здобувачам необхідний комплекс інформаційних матеріалів (ті або інші розділи із підручників із техніки диригування, диригентської майстерності, уривки зі статей відомих вітчизняних або закордонних хорових, оперних диригентів тощо).

Доцільно також додатково спонукати здобувачів до самостійного пошуку інформації, яка розкриває дієві алгоритми управління

колективом, таємниці творчих лабораторій тих або інших відомих маестро, якими вони, наприклад, діляться у своїх інтерв'ю в засобах масової інформації, на телебаченні, у соціальних мережах тощо.

Корисно також запропонувати здобувачам самостійно обрати найбільш вдалу модель художньо-виконавських чи технічних дій того або іншого диригента, яка, на їх власну думку, сприяє досягненню оптимальної комунікації керівника хору із його учасниками, дозволяє диригенту підкорювати хоровий колектив своїй виконавській волі, і презентувати цей зразок своїй команді з вирішення окресленої практичної ситуації.

Важливим у цьому процесі є створення атмосфери вільного й невимушеного спілкування, врахування позицій і думок кожного здобувача, що працює над кейсом, підтримка і заохочення висунутих творчих ідей, висока оцінка особистого внеску кожного у колективне вирішення кейсу.

Викладач у цьому процесі здебільшого виступає як фасилітатор, що спрямовує діяльність здобувачів у потрібному руслі, консулює, координує їх дії, забезпечує інформаційний супровід та надає психологічну підтримку.

За результатами вирішення окресленого кейсу майбутні керівники хорових колективів мають усвідомити важливість різних засобів мануальної техніки, диригентської постави, міміки, виразу обличчя, а також, що найважливіше, внутрішньої енергетики диригента, його харизми, артистичності для досягнення максимального впливу на хоровий колектив.

У процесі виконання здобувачами такої діяльності активізується їх конструктивне й творче мислення, вони набувають умінь і навичок усвідомленого застосування тих або інших засобів невербальної комунікації із хоровим колективом, що загалом, значно підвищить якість їх фахової підготовки до майбутньої музично-педагогічної діяльності.

Такого типу ситуації можуть бути покладені за основу у розробці навчальних кейсів з інших музично-виконавських дисциплін фахової підготовки музичних педагогів, таких як «Основний музичний інструмент», «Вокальний клас», «Хоровий клас», «Оркестровий клас», «Ансамблева гра», які будуть зорієнтовані на вирішення практичних задач щодо інтерпретації музичного твору, відпрацювання технічних моментів виконавства, добору засобів художньої виразності, артистичного втілення художньої образності музичного твору, психофізичної підготовки музиканта-виконавця до концертних виступів тощо.

Досить дієвим є застосування кейсів-методів і вище окреслених алгоритмів роботи також у процесі вивчення дисциплін методичного циклу фахової підготовки педагогів-музикантів. Так, наприклад, за допомогою кейс-методу доцільно відпрацьовувати уміння здобувачів добирати музичний репертуар для учнів різних вікових груп у відповідності до їх вікових інтересів, прагнень, потреб і психологічних або виконавських можливостей, організувати репетиційний процес або його етапи згідно із тими або іншими існуючими в учнівському музичному колективі виконавськими проблемами (інтонаційними, метроритмічними, дикційними, художньо-виконавськими тощо).

З огляду на специфіку майбутньої професійної діяльності музичного педагога, доцільно залучати здобувачів до розв'язання кейсів, пов'язаних із сприйняттям музики різновіковою учнівською аудиторією, добором методичного інструментарію для проведення тих або інших етапів уроків, їх плануванням, інформаційним насиченням, а також розробкою тематики та організаційним забезпеченням музично-просвітницьких заходів для дітей та молоді, створенням сценаріїв концертних програм, підбором музичних номерів до них, застосуванням засобів активізації творчої діяльності учнів, формування і утримання інтересу до музичного мистецтва, стимулювання учнів до виконавського самовдосконалення у царині музичної творчості тощо.

Висновки. Результати здійсненої наукової розвідки засвідчують, що кейс-метод є дієвим засобом оптимізації фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів у вищій школі, оскільки його застосування в освітньому процесі уможлиблює більш глибоке осягнення

здобувачами специфіки їх майбутньої музично-педагогічної діяльності, розширює межі уявлень майбутніх фахівців щодо механізмів удосконалення власної музично-виконавської вправності та методичного інструментарію здійснення музично-освітньої, музично-просвітницької роботи з учнівською аудиторією, педагогічного керівництва учнівськими музичними колективами.

Встановлено, що найбільш оптимальним є застосування методу кейсів у процесі вивчення фахових дисциплін музично-виконавського та методичного спрямування, на яких практикуються колективні, групові або парні форми роботи, що забезпечує колегіальність у вирішенні кейсів, розвиток комунікативних умінь і навичок здобувачів, можливість здійснення індивідуального внеску у колективне вирішення проблеми і отримання схвального відгуку за здійснену роботу.

Кейс-метод також виступає унікальною інтеграційною платформою для актуалізації набутих знань і вмінь із дисциплін психолого-педагогічного, мистецтвознавчого, музично-виконавського, методичного циклів професійної підготовки педагогів-музикантів, таким чином забезпечуючи комплексність і багатомірність підходів до вирішення різного типу ситуацій і проблем у царині їх майбутньої професійної діяльності, активізуючи при цьому критичне, конструктивне та творче мислення, аналізаторські уміння, творчу ініціативність, позитивну самооцінку та мотивацію до подальшої професійної самореалізації, що сукупно свідчить про його значний потенціал щодо удосконалення фахової підготовки музичних педагогів.

Список використаних джерел

- Бохан Ю. В., Форостовська Т. О., Горбатюк Н. М. & Недаїборщ Н. П. Інтеграція кейс-технологій у процес підготовки вчителів природничих наук: методичний підхід до вивчення базових хімічних дисциплін. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. 2024. Вип. 216. С. 362–369. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-216-362-369>
- Ковальова С. М. Технологія застосування кейс-методу в професійній підготовці вчителя в Україні. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. № 89. С. 100–104. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/25343/1/20.pdf>
- Козак Л. В. Кейс-метод у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності. *Освітологічний дискурс*. 2015. №3 (11). С. 153–162. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12809/1/Kozak_L_OD_3%2811%29.pdf
- Леонтєва І. Педагогічний кейс як інструмент підготовки майбутніх учителів: аналіз досліджень, теоретичні засади та практична реалізація. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2025. Вип. 43 (1). С. 54–61. DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.434>
- Пустовойт Б. А., Федяй І. О. Кейс-технологія як один із сучасних методів викладання у закладах вищої освіти для формування компетентності майбутніх фахівців. *Наукові записки кафедри педагогіки [Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна]*. 2018. № 43. С. 422–430. URL: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/11959>
- Скринник З. Е. Психологія і педагогіка. Проведення індивідуального заняття за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case study) : навч.-метод. посіб. Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2012. 145 с.
- Сурмін Ю. П. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2015. № 2. С. 19–28.
- Швардак М. В. Кейс-метод у процесі професійної підготовки майбутніх учителів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка, соціальна робота*. 2014. Вип. 33. С. 209–211.

References

- Bokhan, Yu. V., Forostovska, T. O., Horbatiuk, N. M. & Nedaiborshch, N. P. (2024). Integration of case technologies into the process of training natural science teachers: a methodological approach to studying basic chemical disciplines. *Scientific Notes. Series: Pedagogical Sciences*, 216, 362–369. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-216-362-369>
- Kovalova, S. M. (2017). Technology of applying the case method in professional teacher training in Ukraine. *Bulletin of Ivan Franko Zhytomyr State University. Pedagogical Sciences*, 89, 100–104. Retrieved from <https://eprints.zu.edu.ua/25343/1/20.pdf>
- Kozak, L. V. (2015). Case method in preparing future teachers for innovative professional activity. *Educological Discourse*, 3 (11), 153–162. Retrieved from https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12809/1/Kozak_L_OD_3%2811%29.pdf
- Leontieva, I. (2025). Pedagogical case as a tool for training future teachers: research analysis, theoretical foundations, and practical implementation. *Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogy*, 43 (1), 54–61. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.434>
- Pustovoit, B. A., Fediay, I. O. (2018). Case technology as one of the modern teaching methods in higher education institutions for developing the competence of future specialists. *Scientific Notes of the Department of Pedagogy [V. N. Karazin Kharkiv National University]*, 43, 422–430. Retrieved from <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/11959>
- Skrynnyk, Z. E. (2012). *Psychology and Pedagogy. Conducting an Individual Lesson Using the Method of Analysing Specific Educational Situations (Case Study): Educational and Methodological Guide*. Lviv: LIBS UBS NBU, 145 p.
- Surmin, Y. P. (2015). Case method: formation and development in Ukraine. *Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine*, 2, 19–28.
- Shvardak, M. V. (2014). Case method in the process of professional training of future teachers. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Pedagogy, Social Work*, 33, 209–211.

Відомості про автора:**Борисова Тетяна Валеріївна**

borisovakpkm@gmail.com

Кам'янець-Подільський національний

університет імені Івана Огієнка

вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський

Хмельницька обл., 32300, Україна

Information about the author:**Borysova Tetiana Valeriivna**

borisovakpkm@gmail.com

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko

National University

Ohienko St., 61, Kamianets-Podilskyi

Khmelnitskyi Region, 32300, Ukraine

Матеріал надійшов до редакції 28. 01. 2026 р.

Прийнято до друку 04. 03. 2026 р.

Received at the editorial office 28. 01. 2026.

Accepted for publishing 04. 03. 2026.